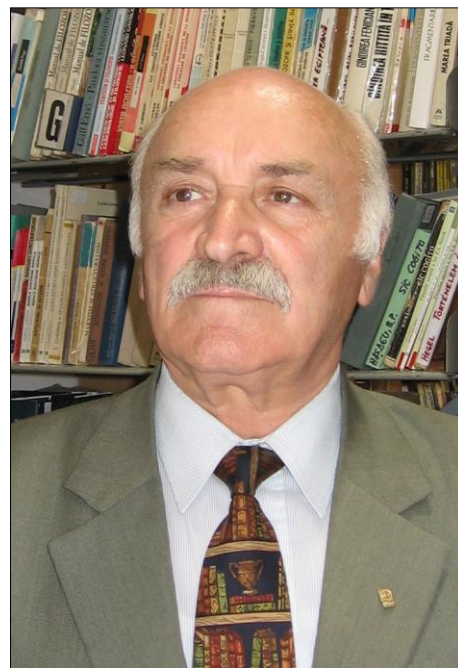

DIMITRIE POPTĂMAȘ

Era prin anii 1957, ani dintr-o epocă frământată, dominată de „ascuțirea luptei de clasă” și de atotputernicile cartele, fără de care nu puteai cumpăra absolut nimic. Viața culturală se înfiripa din te miri ce, cu toate opreliștele ideologice. Și la Târgu-Mureș se discuta literatură în cenaclul „Liviu Rebreanu”, frecventat de experimențați scriitori, precum Alexandru Munteanu, Mihail Pinte, Traian Dragoș, Trifan Tompea și apreciatul critic literar de la *Gând românesc*, *Gândirea* și *România literară*, forțat să desfășoare o muncă insignifiantă, Septimiu Bucur, dar și de mulți tineri. Printre aceștia din urmă l-am remarcat pe tânărul poet Dimitrie Poptămaș, de la Biblioteca Regională – aveam să aflu – prezent la fiecare „ședință” a cenaclului proaspăt reînființat. Nu avea încă douăzeci de ani, dar, spre deosebire de alții ca el, era un bun cunoscător al literaturii române și universale, datorită nenumăratelor cărți citite, pentru mulți dintre noi chiar un mic enciclopedist. Așa l-am cunoscut în acea toamnă a anului 1957, bătaios în discuții, documentat, întotdeauna respectuos față de creație și autor, făcând dese comparații cu ceea ce citise.

Dimitrie Poptămaș își are obârșia pe plaiurile Câmpiei Transilvaniei, pe locurile care le-au fost leagăn și sălaș și lui Gheorghe Șincai și lui Petru Maior, și multor intelectuali români de frunte. S-a născut în Nima Râciului la 25 aprilie 1938, în familia preotului Dumitru, bucurată de mulți copii dați de Dumnezeu; așadar, în înmuguririle de primăvară, la două zile după Sângeorz, în zodia taurului. Acum se pune verdeață pe casă și pe stâlpii porții, acum se împodobesc ușile, ferestrele și prispa casei cu crengi înverzite de salcie și de tei, spre semn de primăvară. Cu toate acestea, copilăria nu i-a fost prea fericită. Doar peste un an a început războiul, satul natal intra, din august 1940, în teritoriul cedat Ungariei horthyste, iar, pe când a început a merge la școală, tăvălugul sovietic venea cu o mulțime de frământări. Copilul se bucura de „farmecele și frumusețile” naturii de pe Văile Milășelului și Comlodului, iar, mai apoi, de pe colinele satului Moişa unde slujea părintele Dumitru încă din 1939, mama Maria fiind învățătoare. Rămânea, totodată atras de numărul mare de cărți care se asemănau între ele prin dimensiunile reduse și frontispiciul atrăgător al copertei din biblioteca părintească – cum singur mărturisește. Prin ele a învățat să citească, înainte de abecedar, prin ele a pătruns în lumea poveștilor cu împărați, prinți și prințese, prin ele și-a croit drum în „lumea minunată” a personajelor lui Creangă, Ispirescu și Andersen. Iar, mai târziu, tot aceste cărți i-au creat îndemnul de a-și constitui prima bibliotecă personală cu opere importante ale marilor clasici, români și străini, dintre care nu puteau lipsi Șincai și Petru Maior, Alecsandri, Eminescu, Coșbuc ori Slavici, Caragiale și Odobescu.

Nu terminase încă clasele primare când familia Poptămaș primește încă o lovitură. Ocupația sovietică impunându-se prin politica de forță și dictat în 1948, s-a desființat cultul greco-catolic, slujitorii acestuia fiind supuși unei prigoane și vânători imposibil de imaginat, de la ierarhi, la preoți și credincioși. Astfel, părintele Poptămaș, rămânând mai departe în credința greco-catolică și forțat de comuniști să rămână fără „turma” duhovnicească, este obligat să-și caute slujbe efemere pentru a-și putea susține numeroasa familie. Copilul Dimitrie, terminând clasele primare, a voit să-și urmeze mama, îmbrățișând cariera de dascăl, ca mulți copii de țărani din Câmpie. Se înscrie la Școala Pedagogică Română de Învățători din Reghin, transferată de la Târgu-Mureș în 1948, în urma aplicării uneia dintre primele reforme ale învățământului comunist din România. Aici, la școala reghineană, beneficiază de știința de carte a unor dascăli renumiți, de care își va aminti cu recunoștință peste ani, dar și de prietenia câtorva colegi, e adevărat din clase mai mari, ca Dumitru Husar, Ion Ilie Mileșan, ori Ilie Șandru, rămași prieteni statornici toată viața. Bucuria studiului și a vieții într-un mediu elevat îi va fi însă de scurtă durată, deoarece începuse epurarea din școli, licee și facultăți a copiilor ai căror părinți erau urmăriți politic.

Așa începe viața pentru tânărul Dimitrie, obligat să-și câștige singur existența. După mai multe încercări, lucrând ca ziler, în decembrie 1955 reușește să se angajeze la Biblioteca Regională, ca bibliotecar principal, an în care își ia și diploma de maturitate la Liceul „Alexandru Papiu Ilarian”, la cursurile fără frecvență. Aceasta-i va fi soarta. Să lucreze la o instituție regională, acoperind cele trei județe de astăzi, Mureș, Harghita și Covasna, să răspândească lumina cărții, dotat cu cel mai popular mijloc de locomotie pe atunci, bicicleta, și să-și desăvârșească studiile la cursurile fără frecvență. Mai întâi liceul, apoi Facultatea de Filologie – Istorie a Institutului Pedagogic de 3 ani din Târgu-Mureș și Facultatea de Istorie – Filozofie, secția Istorie, a Universității „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca, absolvită în anul 1975. E o perioadă de muncă tenace, atât ca bibliotecar, cât și ca tânăr studios, menită să-i desăvârșească pregătirea și să-i lărgescă orizontul cunoașterii. Teza de licență, consacrată circulației cărții vechi românești în județul Mureș, rămasă din păcate în manuscris, este emblematică în acest sens, consacându-i preocupările de până atunci și, totodată, determinându-i cercetările ulterioare. Având și un atestat în biblioteconomie în urma unui curs de trei luni organizat de Ministerul Culturii, în 1956, și unul în 1976, în anul 1979 este avansat din bibliotecar principal în funcția de șef serviciu, devenind unul dintre lucrătorii cei mai căutați ai acestei instituții de către cercetători.

Despre bibliotecarul Dimitrie Poptămaș s-au rostit, nu o dată, mulți colegi de breaslă dintre cei mai importanți din țară. Trăind o viață printre cărți – cum singur spune – și slujind o jumătate de veac într-una dintre cele mai mari biblioteci publice românești, tânărul obișnuit de acasă cu cartea, iscoditor și avid de cultură, a reușit să cunoască tot ce era legat de instituție, de la istoricul ei, până la proaspăt intrata carte ori gazetă. A fost, încă din 1962, și bibliotecar metodist, colindând ca îndrumător orașele și comunele fostei Regiuni Autonome Maghiare, iar, din 1968, ale județului Mureș. După cum nu puțini au putut observa, ajunsese la fel de cunoscut pe Mureșul de Sus și pe Oltul Superior ca un activist regional ori județean. E și motivul pentru care era și este invitat la manifestările culturale din teritoriu, și nu numai la cele inițiate de biblioteci. Și întotdeauna a știut să-și ducă gândul și vorba cu înțelegere, cu respect pentru actul cultural, însoțite de îndemnuri prietenești. S-a manifestat în acest sens ca inspirat orator, o calitate moștenită din familie, dar și exersată în atâtea momente ale vieții sale profesionale. Iar dacă vrem să aruncăm o ochire retrospectivă spre această adevărată vocație de îndrumător și participant cu vorba și fapta la actele culturale din județul Mureș și din țară am putea afirma fără tăgadă că n-a fost manifestare, de la prezentări de carte, la simpozioane, sesiuni pe teme culturale, sărbători religioase ori ale localităților, la care să nu fie invitat. Chiar și acum când, începând cu vara lui 2005, a ieșit la pensie. Să recunoaștem cu respect amestecat cu a anumită invidie că luminismul sincer și asumat este pentru Dimitrie Poptămaș o adevărată vocație intrinsecă. Dar ne-am cam îndepărtat de bibliotecarul Dimitrie Poptămaș, deși nu în totalitate. Cel care răspândește lumina prin carte o va face neapărat și altfel. Îndrăgostit de carte până la venerație, n-a putut să rămână departe de ea și de cerințele unei biblioteci publice. A devenit proverbială în urbea noastră de pe Mureș observația unui scriitor despre modul cum lua Dimitrie o carte în mână, mângâind-o mai întâi, apoi deschizând-o cu evlavie, cu respect și prețuire, ochii luminându-i-se într-un zâmbet de iubire. Atât ca bibliotecar, șef de serviciu, iar apoi, din 1985, director, avându-l drept model pe Aurel Filimon, căruia îi repugna simpla preocupare a bibliotecarului de organizator al depozitului de cărți, a desfășurat o muncă sisifică de îmbogățire a patrimoniului, îndeosebi prin achiziționarea de carte veche românească. Era cunoscut pentru această preocupare de toți anticarii din țară, frecvențați cu regularitate de el, care-i făceau rost de cărți rare și i le încredințau cu respectul cuvenit. Și nu numai atât. În același spirit cultural era apreciat pentru cunoașterea acestui patrimoniu și felul în care-și servea cititorii. Îndeosebi după ce a început să coordoneze depozitul de carte, reviste și gazete de dinainte de 1944, n-a fost cercetător care să nu beneficieze de îndrumările lui, de documentele ce i le aducea pe masa de studiu. Se regăsește și în acest fapt acea pasiune luministă, dublată – după afirmația profesorului universitar Mircea Regneală – de „*seriozitate, demnitate și un patriotism care depășește uneori înțelegerea oamenilor comuni,*” de veritabil ardelean.

Ar trebui să ne oprim într-un scurt excurs, și asupra acestei coordonate a bibliotecarului Dimitrie Poptămaș. El și-a slujit biblioteca considerând ca o menire și o datorie a scrie despre ce înseamnă ea în viața culturală și ce adăpostește în rafturi și depozite. Astfel, în 1979, împreună cu

mai mulți colegi, participă la scrierea și publicarea volumului **Biblioteca Județeană Mureș**, un ghid pentru cititori și cercetători cuprinzând informații utile privind istoricul instituției, colecțiile, fondul Teleki – Bolyai, serviciile specializate și de împrumut. Un „îndrumar al unui îndrumar”, „profesiunea de credință a unui colectiv harnic și serios, modest și adânc în îndeletnicirea de a da «a doua viață» cărților” – după aprecierea profesorului Iulius Moldovanu din **Cuvânt înainte**. Declanșată această preocupare, va deveni o constantă a scrisului bibliotecarului și publicistului Dimitrie Poptămaș. O serie lungă de articole și studii îi vor apărea pe această temă în diverse gazete ori reviste de specialitate. Toate acestea vor fi cuprinse într-o sinteză de spirit în studiul **Biblioteca Județeană Mureș, colecție unitară – funcții multiple**, publicat în revista **Biblioteca Bucureștilor**, din 2001, reluat în 2003 în frumoasa sa carte **Philobiblon mureșean**. Un studiu apreciat de cercetătorii în biblioteconomie îndeosebi prin viziune și modernitate. Plecând de la bunele tradiții întru slujirea cărții și cititorului, autorul abordează, pe rând, biblioteca publică, cerință și a acestui timp invadat de internet, apoi varietatea și calitatea colecțiilor, cartea veche românească, colecțiile enciclopedice sau activitatea editorială și, nu în ultimul rând, trecerea de la cataloagele tradiționale la informatizare computerizată. E un studiu dedicat bibliotecii în ofensiva culturală a prezentului cu aplicație la instituția pe care o slujește de o viață. Spuneam, undeva, că specialistul în biblioteconomie care este Dimitrie Poptămaș, atât prin informație cât și prin cunoștințe, ar fi putut sluji de drept și cu folos la o catedră universitară, și nu greșeam.

Cu talentu-i plurivalent și interesul constant pentru fondurile de carte și publicații ale bibliotecii, Dimitrie Poptămaș a inițiat, încurajat și susținut scrierea de către colegi a colecției **Bibliografii mureșene**, în care au apărut până acum mai multe lucrări bibliografice despre publicații, cărți, albume, și hărți, alături de două lucrări de referință, **Scriitori români mureșeni**, un dicționar bibliografic de Ana Cosma, apărut în 2000, și un altul, **Oameni de știință mureșeni**, mult mai extins în timp și cuprindere, de Ana Todea, Fülöp Mária și Monica Avram, publicat în 2004. Fiecare dintre biografiile cuprind indici orientativi, pe materii, cronologici, geografici, de tipografii și de nume. Toate aceste lucrări de certă valoare bibliografică și culturală au fost însoțite, în lumea cărților, de un cuvânt introductiv al coordonatorului colecției, nu altul decât Dimitrie Poptămaș, cu gândul că astfel de lucrări vor dăinui în timp, în ciuda existenței mijloacelor electronice, a evoluției extraordinare de stăpânire, stocare și găsim a datelor de acest gen. El însuși, ca un bibliotecar ce se respectă, a întocmit multe bibliografii, precum **Vasile Netea: Bibliographie historique et littéraire**, publicată în **Revue Roumaine d' Histoire**, din 1982, **Bibliografie orientativă a romanului românesc apărut în țară între anii 1945 – 1989**, publicat în continuarea lucrării lui Anton Cosma, **Romanul românesc contemporan**, Cluj-Napoca, 1998, **O bibliografie a eseului românesc contemporan, 1944 – 1976**, extras din **Libraria**, anuar II, 2003 și **Revista Vatra. Indice bibliografic 1971 – 1989**, rămas, din păcate, în manuscris. Împreună cu Mózes Júlia, colega sa, întocmește și publică, abia în anul 2000, lucrarea **Publicațiile periodice mureșene 1795 – 1972**, cu un studiu introductiv de Vasile Netea. Cartea, terminată în urmă cu „aproape trei decenii,” a fost retrasă din tipografie, fiind „cotată ca periculoasă,” dar utilizată fără opreliști în manuscris, de cei interesați în cunoașterea istoriei presei și culturii locale. Autorii au fișat fondul de periodice din biblioteca județeană, din colecții particulare, precum și din biblioteci din țară, recurgând, atunci când n-au găsit exemplare în fondurile bibliotecilor, la alte izvoare bibliografice, precum bibliografii, monografiile ori semnalări în presa vremii, memorii scrise sau orale. De remarcat că descrierea fiecărei publicații începe cu prezentarea de bază, după primul număr, cu elemente precum titlul, subtitlul, redactorii, editorii, directorii, periodicitatea, locul apariției, anii de apariție și formatul. Urmează o parte specială cu schimbările survenite, suplimentele, eventuale adnotări, referințe și izvoare bibliografice, locul de depozitare, iar pentru unele mai importante și colaboratorii, rubricile mai însemnate ori referințe bibliografice. Profesorul Vasile Netea ne lasă în **Introducere** o adevărată monografie asupra presei românești mureșene și apreciază vădita competență, remarcabila pasiune și obiectivitatea științifică a autorilor, lucrarea oferind cititorului nu numai o oglindă concludentă a aspectelor și duratei acestor periodice, ci „*totodată și prilejul unor reflecții și aprecieri de natură istorică și politică asupra condițiilor în care s-a dezvoltat presa mureșeană.*” Și, nu în ultimul rând, „*asupra unor cărturari fără a căror conștiință militantă și pasiune pentru scrisul publicistic și pentru cultură, cu greu s-ar putea înțelege apariția atâtor din aceste periodice,*

care însemnează tot atâtea încercări de a birui dificultățile vremii.” Totodată, consideră că lucrarea lui Dimitrie Poptămaș și Mózes Júlia este „întâia încercare de a prezenta în mod bibliografic scrisul publicistic” din fostul și actualul județ al Mureșului, cuprinzând atât periodicele românești, cât și cele maghiare și germane, într-o viziune unitară.

O preocupare constantă a scrisului cercetătorului Dimitrie Poptămaș a constituit-o cartea veche românească existentă în bibliotecile mureșene, o continuare firească a lucrării de licență. A publicat de-a lungul anilor câteva studii, bine documentate, rămase de referință, pe această temă: *Mărturia cărților reghinene, Tiparul românesc, expresia unității naționale, Cartea românească veche din județul Mureș, Răspândirea Cărții românești de învățătură (Iași, 1643) în localități din jurul Reghinului, Mărturii privind difuzarea și circulația „Istoriei” lui Petru Maior*, găzduite în revistele *Vatra, Manuscriptum, Biblioteca* ori în volumele *Reghinul cultural*. Acestea au fost completate cu câteva studii prezentate la sesiuni științifice de profil și publicate în volumele închinare acestora, urmărind, și în acest caz, teme importante referitoare la prezența și circulația *Cazaniei* lui Varlaam în județul Mureș, prețul de achiziție a acesteia, ca și unele contribuții la bibliografia românească veche. După cum, pe bună dreptate remarca profesorul universitar Mircea Regneală (în *Buletinul ABIR* din 2004), cercetătorul târgumureșean „vădește un deosebit apetit” pentru studiul cărții vechi din întreg spațiul mureșean, stabilind, în același timp, relații cu fenomenele sociale și politice din Transilvania și făcând astfel dese trimiteri la fapte și întâmplări cu semnificații mai adânci. Dimitrie Poptămaș s-a impus, prin aceste studii, ca unul dintre cei mai avizați cercetători de carte veche românească din peisajul scrisului mureșean.

Și fiindcă facem o evaluare a scrisului Domniei Sale nu putem omite din acest periplu, înainte de toate, valorificarea unor surse documentare precum memoriile ori scrisorile unor oameni de cultură, mari prelați ai bisericii și scriitori. Astfel, a publicat corespondența dintre Emil Cocoș și Vasile Netea ori Vasile Netea și Mircea Streinul, o scrisoare a episcopului Iuliu Hossu din surghium, un memoriu al Episcopului Alexandru Todea precum și un altul al Episcopilor Bisericii Unite cu Roma din octombrie 1974, ambele către conducerea statului român comunist de atunci. Cine cercetează revista *Vatra* și publicațiile locale se întâlnește mereu cu scrisul lui Dimitrie Poptămaș care, în articole și eseuri, abordează o tematică pe cât de variată, pe atât de interesantă. Indiferent dacă prezintă cărți și documente aflătoare în Biblioteca Județeană, presa mureșeană din perioada interbelică, întâlniri cu scriitori și oameni de cultură, scrisul lui te cucerește, este convingător, gândit și simțit. Cu aceeași seriozitate și competență s-a ocupat, în calitate de președinte al Fundației Culturale „Vasile Netea”, de publicarea colecției *Caiete mureșene*. Dimitrie Poptămaș cunoștea nu numai cartea, dar știa și cum se face, fiind bine informat în acest domeniu de la caracterul literei, la structurarea în pagină și alegerea ilustrațiilor. Din cele aproape douăzeci de volume editate de Fundație, în definitivarea multora s-a implicat direct, însoțindu-le cu prefețe ori repere bibliografice. E suficient să amintim doar *Un om pentru Târgu-Mureș: Emil A. Dandea* (1995), *Elie Câmpeanu – omul și faptele sale* (1999), *Ion Chinezu – relief în posteritate* (1999), *Aurel Filimon – consacrare și destin* (2001) sau *Iosif Pop. Credință și apostolat* (2004), memoriile lui Iosif Pop fiind cercetate în manuscris, culese și corectate, până la stabilirea definitivă a cărții. E de mirare de unde poseda nu numai cunoștințele generale despre carte și tipar, dar mai ales puterea de muncă exemplară, care s-a consumat și în inițierea și coordonarea anuarului bibliotecii *Libraria*, aflat, iată, la al patrulea volum, și îndeosebi îngrijirea, redactarea și prefațarea celor cincisprezece volume din *Țara fagilor*, almanahul cultural – literar al românilor nord – bucovineni. *Libraria*, coordonat de Dimitrie Poptămaș, director, Monica Avram, secretar de redacție, iar ca redactori Mihail Art. Mircea, Mariana Ciurca și Radu Mihail, în prezentarea tehnico – grafică a lui Alexandru Tcaciuc, este unul dintre cele mai bune anuare din țară. Încă de la pornire, în 2002, colectivul redacțional își propunea să publice studii și comunicări de bibliologie, analize statistice și sociologice, medalioane ale unor personalități, cercetări bibliografice, note de lectură ș.a. S-a realizat cu mult mai mult. Primul volum încorporează lucrările Simpozionului național organizat cu ocazia împlinirii a 200 de ani de lectură publică la Târgu-Mureș; al doilea e dedicat în întregime cărții și teoriei comunicării, iar cel de al treilea, Simpozionului național „Gheorghe Șincai – sub semnul istoriei”, prilejuit de împlinirea a 250 de ani de la nașterea cărturarului, o adevărată sinteză monografică în studii de valoare. În toate cele trei volume studiile sunt semnate de

bibliotecari, cercetători, personalități culturale locale și din țară, prestigiul anuarului fiind de necontestat. **Țara fagilor**, Bucovina sau Moldova de Sus cum îi spunea Nicolae Iorga – zice Dimitrie Poptămaș - s-a născut în ziua când ne-am întâlnit cu inimosul publicist și scriitor cernăuțean Dumitru Covalciuc, om de voință și acțiune. Pentru o mai bună înțelegere, „*am apelat la cuvântul strămoșesc îmbrăcat în haina specifică a latinității*,” cartea dorind să fie o permanență peste timp a Societății Culturale „Arboroasa” din Cernăuți. Almanahul a fost structurat, de la primul volum, pentru a cuprinde pagini de istorie a românilor nord-bucovineni, din cele mai îndepărtate timpuri până la exilul siberian ori martiriul din timpul totalitarismului sovietic, monografiile de localități, amintiri din „*golgota neamului românesc*,” din cronică presei, personalități bucovinene, filologie, folclor, credință și, nu în ultimul rând, creația literară contemporană. Dacă multe proiecte au rămas doar deziderate – e vorba de o trupă de teatru pentru care au fost pregătiți la Târgu-Mureș actori, o bibliotecă românească și un muzeu etnografic, schimburi culturale și artistice ș.a., care să spargă barajul de sârmă ghimpată, prezent și azi ca o stavilă între români, a rămas însă **Țara fagilor**, scrie Dimitrie Poptămaș într-un din prefete, „*care se constituie într-un document al perenității culturale românești și un model de colaborare și apropiere dintre noi*” și „*speranța zilei de mâine*.”

Am lăsat la urmă cartea omului de cultură, publicistului și scriitorului Dimitrie Poptămaș, **Philobiblon mureșean – o viață printre oameni și cărți**, publicată sub egida Fundației Culturale „Vasile Netea”, în anul 2003. În cuprinsul ei, autorul a adunat studii, articole și evocări publicate în ultimele decenii în reviste de specialitate sau în presa locală, grupate tematic sub generice sugestive: **Biblioteca, Cartea veche românească, Impresii din Basarabia și Bucovina, Rememorări, Note de lectură, Oameni și locuri, Presa mureșeană, Ocazionale**. De unele dintre aceste studii ne-am ocupat în medalionul nostru, mai ales despre cele care tratează biblioteca și cartea veche românească. Oricum, trebuie să spunem că lucrarea impresionează prin „*înțelepciunea memorialistului și acribia cercetătorului*,” paginile închinată Basarabiei și Bucovinei relevând „*patriotismul fierbinte al autorului*” după aprecierea aceluiși Mircea Regneală, care continuă: „*Din fiecare pagină răzbate suferința sa, aproape fizică, pentru neamul românesc atât de urgisit în istoria sa veche și nouă – un fel de sfâșiere lăuntrică din cauza neputinței de a croi un nou destin acestui popor*.” În volum se regăsesc cărți și oameni într-un caleidoscop radiografic de peste o jumătate de veac. Cărțile sunt asemuite cu „*ulcioarele*” aducătoare de „*apă vie*” din care „*ne adăpăm zi de zi, făcându-ne mai buni, mai generoși și mai înțelepți, calități de care ducem astăzi atâta lipsă*.” Dar și în celelalte capitole, Dimitrie Poptămaș s-a rostit cu înțelepciune și înțelegere. Scrisul lui te încântă nu numai prin varietatea subiectelor ci, mai ales, te emoționează prin omenia și bucuria apropierii de oameni, și, nu rareori, prin lirismul cald și dragostea manifestate în recompunerea unor portrete, întâmplări, locuri. Indiferent dacă scrie despre Ion Vlasiu, Emil Dandea, Ioan T. Oltean, Alexandru Munteanu ori despre fostele colege Hejja Ilona sau Ana Cosma, el se apropie de oameni cu aceeași venerație, dragoste și prețuire. Rândurile ce compun portretul curg din inimă, asemănător unui râu de câmpie, fără opreliști, lin și netulburat. **Philobiblon mureșean** devine cartea unei vieți, cu tot ce a văzut, gândit și simțit autorul. Pe de altă parte, beneficiază și de o ținută grafică deosebită, pe măsura cunoștințelor și prețuirii cărților de către autor. Dimitrie Poptămaș e prin această carte – zice Nicolae Băciuț – „*și cercetător, și critic, și istoric literar, e și conferențiar, e și animator, e sufletul ardent al unei instituții*.”

În încheierea acestui medalion nu pot decât să repet ceea ce am scris odinioară despre Dimitrie Poptămaș. Sunt oameni de cultură care au scris mult și, îndeosebi, s-au dedicat altora, lăsându-ne pagini inspirate despre aceștia sau despre cărțile lor. Totodată, s-a risipit în conferințe, simpozioane, laudând ceea ce făceau alții, ajutându-i pe cât i-a fost posibil, îngrijind cărți prin propuneri de tematică și chiar structuri până la iconografie. Exemplul acesta este ilustrat plenar de Dimitrie Poptămaș, cu varii contribuții de la bibliotecarul, de o jumătate de secol în slujba cărții, specialistul în biblioteconomie, istoricul bun cunoscător de carte veche românească și circulația acesteia pe Mureșul de Sus și în Câmpia Transilvaniei, la omul îndrăgostit de râvna înaintașilor întru cultură și de oamenii și de locurile pe care i-a și le-a cunoscut.